

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Β5

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΟΛΚ270	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κοινωνιολογία του Παγκόσμιου Νότου		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	ΕΠΑ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	Σελίδα μαθήματος στο UoC-eLearn		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Στο πλαίσιο του μαθήματος οι φοιτητές/φοιτήτριες γνωρίζουν και εξοικειώνονται με:

- Εξοικείωση με τις έννοιες τρίτος κόσμος, αναπτυσσόμενος κόσμος, Παγκόσμιος Νότος
- Εξοικείωση με τη μεурωπαϊκή κοινωνιολογική σκέψη
- Εξοικείωση με τις έννοιες ανάπτυξη, αποανάπτυξη, μεταανάπτυξη
- Εξοικείωση με τις έννοιες αποικιοποίησης, αποαποικιοποίησης, αποικιακότητας, αποαποικιακότητας
- Μελέτη της ιστορικής εξέλιξης της αποικιοκρατίας και του ιμπεριαλισμού
- Εξοικείωση με τις έννοιες του Νότου μέσα στο Βορά και του Βορά μέσα στο Νότο
- Εξοικείωση με τις Επιστημολογίες και τις Κοσμολογίες του Νότου
- Εξοικείωση με την έννοια της Παραδοσιακής Οικολογικής Γνώσης
- Μελέτη του Παγκόσμιου Συστήματος

Δεξιότητες

- Αντίληψη της ιστορικής εξέλιξης της έννοιας του Παγκόσμιου Νότου
- Συσχέτιση της έννοιας της ανάπτυξης με τις παγκόσμιες ανισότητες
- Αντίληψη της έννοιας της παγκόσμιας περιβαλλοντικής, γνωσιακής και κοινωνικής δικαιοσύνης
- Κριτική αντίληψη της έννοιας της ανάπτυξης αλλά και χρήση της κοινωνιολογικής φαντασίας επι παγκοσμίων ζητημάτων

(3)

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα.:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας
Ομαδική εργασία	και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	
	Άλλες...
	

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Λήψη αποφάσεων

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα

παγκοσμίων περιβαλλοντικών και κοινωνικών ανισοτήτων

Αυτόνομη εργασία

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Περιεχόμενο Μαθήματος

Το μάθημα αυτό καλύπτει σε επίπεδο θεωρίας την επιστημονική μελέτη και ανάλυση της παγκόσμιας, μη-ευρωπαϊκής, κοινωνιολογίας από την οπτική του Παγκοσμίου Νότου. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσονται θεματικές όπως οι επιπτώσεις της αποικιοκρατίας και της παγκοσμιοποίησης στις τοπικές κοινωνίες, οι ποικίλες διαστάσεις της απο-αποικιοποίησης, τα ζητήματα βιώσιμης ανάπτυξης στις χώρες του Παγκοσμίου Νότου, οι σχέσεις εξάρτησης/ επιβολής στο μη-Ευρωπαϊκό χώρο και οι επιπτώσεις τους σήμερα. Παράλληλα, το μάθημα εξετάζει την ιστορική εξέλιξη των αποικιοκρατικών και νεοαποικιοκρατικών σχέσεων Παγκοσμίου Βορρά-Παγκοσμίου Νότου, την κοινωνική, οικονομική, και πολιτική διάσταση των σχέσεων αυτών, τη διεθνή πολιτική σχέση Παγκοσμίου Βορρά- Νότου, τις επιπτώσεις τους στις τοπικές κοινωνίες καθώς και τις ποικίλες αντιστάσεις των τελευταίων απέναντι σε αυτές. Το μάθημα συμβάλλει επίσης στην κατεύθυνση της απο-αποικιοποίησης της ακαδημαϊκής διδασκαλίας και έρευνας στο Πανεπιστήμιο Κρήτης, μέσω μιας μη-ευρωκεντρικής και μη-εθνοκεντρικής/ελληνοκεντρικής προσέγγισης.

Η πρώτη διάλεξη αποτελεί εισαγωγή τόσο στη δομή όσο και στις απαιτήσεις του μαθήματος. Η δεύτερη διαλεξη αποτελεί εισαγωγή στις βασικές έννοιες του μαθήματος. Έννοιες όπως Υπο-ανάπτυξη, Τρίτος Κόσμος, Παγκόσμιος Νότος, θα αναλυθούν στην ιστορική τους εξέλιξη, και θα συζητηθούν απο μια κριτική σκοπιά οι κοινωνικές, πολιτικές, οικονομικές, αλλά και επιστημικές τους επιπτώσεις. Θα γίνει επίσης μια αρχική παρουσίαση της θεωρίας του Παγκόσμιου Συστήματος του Ιμάνουελ Βάλερσταϊν, αλλά και της συμπερίληψης ιθαγενικών πληθυσμών στο παγκόσμιο καπιταλιστικό σύστημα του Eric Wolf. Στην τρίτη διάλεξη θα γίνει παρουσίαση της ιστορικής εξέλιξης της κατάκτησης του “Νέου Κόσμου” και της πρώτης συνάντησης με τον “Άλλο” στο Τενοτσιτλάν (Μεξικό) και το Κούσκο/Καχαμάρκα (Περού). Η κατάκτηση των “άλλων” αυτοκρατοριών, η “μετάφραση” της Μαλίντσε και του Μάνκο Ίνκα, και η σημασία τους για τη μετέπειτα “Κολομβιανή Ανταλλαγή.” Η τέταρτη διάλεξη θα επικεντρωθεί γύρω από την ιστορική εξέλιξη της επιστήμης της ανθρωπολογίας αλλά και της

κοινωνιολογίας, τη γέννησή τους μέσα στα πλαίσια της Δυτικής Αποικιοκρατίας αλλά και τις υπηρεσίες που εκουσίως ή ακουσίως προσέφεραν σε αυτήν. Θα αναφερθεί επίσης και στη σταδιακή συνειδητοποίηση του ρόλου της μέσα από το ίδιο το πεδίο, και την καταδίκη και την αποδόμηση της αποικιοκρατικής πολιτικής και των σχέσεων εξουσίας που αυτή δημιουργεί, τόσο σε δομικό επίπεδο όσο και στην ίδια τη θεωρία και την πρακτική του κοινωνιολόγου και του κοινωνικού ανθρωπολόγου. Η πέμπτη διάλεξη θα επικεντρωθεί στην επιστημονική αιτιολόγηση που παρείχε η επιστήμη της κοινωνιολογίας και της κοινωνικής ανθρωπολογίας στην αποικιοκρατία μέσω των θεωριών του πολιτισμικού εξελικτισμού. Από τις θεωρίες του Μόργκαν σχετικά με τα στάδια της ανθρώπινης πολιτισμικής εξέλιξης, μέχρι της πολιτισμική εξέλιξη του Πάουελ, και τον τρόπο με τον οποίο αυτές αιτιολογούσαν “παιδική φύση” των μη-δυτικών ανθρώπων. Η έκτη διάλεξη θα πραγματοποιήσει μια ιστορική αναδρομή στις θεωρίες της ανθρώπινης βιολογικής εξέλιξης, από την ανθρωπομετρία του Μπλούμενπαχ στον Γκράντ και τον Ρίτλεϋ μέχρι την εφαρμογή των θεωριών αυτών στη ρατσιστική νομοθεσία του Τζιμ Κρόου, την εξίσου νομοθεσία για τον περιορισμό της μετανάστευσης στις ΗΠΑ (νόμος Τζόνσον-Ριντ, 1924). Θα αναλύσει ακόμα τη σχέση της κοινωνιολογίας με τα φαινόμενα ρατσιστικής αντιμετώπισης όχι πλέον του εξωτερικού, αλλά του εσωτερικού “άλλου”: η σχέση των θεωριών της “Ευγονικής” με την Βορειοαμερικάνικη νομοθεσία στειρώσεως, αλλά και με τη ναζιστική ιδεολογία στη Γερμανία. Θα δούμε επίσης, πώς η πολιτισμική ανθρωπολογία αποδόμησε αυτές τις θεωρίες, αναδεικνύοντας την πολυπλοκότητα της ανθρώπινης βιολογίας, κυρίως μέσω του έργου της “Σχολής” του Φρανς Μπόας. Στην αμέσως επόμενη διάλεξη θα γίνει ανάλυση των εννοιών και των δομών της αποικιοκρατίας και του ιμπεριαλισμού, καθώς και του ρόλου της κοινωνιολογίας μέσα στα προαναφερθέντα πλαίσια. Θα αναφερθούμε επίσης στις θεωρίες της αποαποικιοποίησης και της μετα-αποικιοποίησης. Η όγδοη διάλεξη θα ασχοληθεί με το πώς η Δυτική Χαρτογραφία χρησιμοποιείται ως όργανο επιβολής και κυριαρχίας στον Παγκόσμιο Νότο, μέσω των αβεβαιοτήτων και της επιλεκτικής προβολής χαρτογραφικών στοιχείων και της απόκρυψης γεωγραφικών πληροφοριών. Η έννατη διάλεξη θα επικεντρωθεί στις έννοιες του εκσυγχρονισμού, της ανάπτυξης, και της παγκοσμιοποίησης, στρέφοντας την προσοχή των φοιτητών και των φοιτητριών στις προκλήσεις με τις οποίες έφερε αντιμέτωπες τις τοπικές κοινωνίες αυτός ο “πολιτικο-οικονομικός” εξελικτισμός,

αλλά και στην εμφάνιση του λεγόμενου “νεορατσισμού” ο οποίος δεν βασίζεται πια στη βιολογική, αλλά στην πολιτισμική ετερότητα. Στην 10η διάλεξη θα γίνει παρουσίαση της συμβολής του Έντουαρντ Σαϊντ σε αυτό που ονομάζουμε “οριενταλισμό”, καθώς παρουσίαση της συμβολής του Φραντς Φανόν σε σχέση μεσχέσεις εξουσίας και τη συγκρότηση του υποκειμένου σε αποικιοκρατικά περιβάλλοντα. Θα παρουσιαστεί επίσης εκτενώς η μελέτη περίπτωσης της Αλγερίας αλλά και η κοινωνιολογική συνεισφορά του ιρανού Αλι Σαριάτι. Μια από τις σημαντικότερες κριτικές στην επιστημονική αποικιοκρατία, αποτελεί η έννοια της αποικιακότητας της εξουσίας και της απο-αποικιακότητας, με τις οποίες θα ασχοληθούμε στην 11η διάλεξη του μαθήματος. Προέρχεται από τη Λατινική Αμερική και κυρίως από τον Περουβιανό Κοινωνιολόγο Ανίμπαλ Κιχάνο, ενώ αναπτύχθηκε περαιτέρω από θεωρητικούς όπως ο Βάλτερ Μινιόλο (Αργεντινή) και η Κάθριν Ουόλς (Ισημερινός). Στο μάθημα θα αναλυθεί η έννοια της αποικιακότητας και της απο-αποικιακότητας, καθώς και η διαφορά της από την έννοια της αποικιοποίησης και της απο-αποικιοποίησης. Η προτελευταία διάλεξη είναι αφιερωμένη στην ανάλυση της έννοιας των “επιστημολογιών του Νότου” τους διαφορετικούς δηλαδή τρόπους αντίληψης και νοηματοδότησης της πραγματικότητας που η Δυτική Ορθολογική Επιστήμη αγνοεί, ή υποβαθμίζει σε “παραδοσιακές αντιλήψεις,” “μύθους,” “μαγείες.” Θα αναρρωτηθούμε ακόμη εάν η απο-αποικιοποίηση της έρευνας και της διδασκαλίας θα πρέπει να λάβει υπόψη της και κοσμολογίες και διαφορετικούς τρόπους ορισμού, έρευνας, και παρουσίασης της πραγματικότητας – όπως αυτές που προέρχονται από τον Παγκόσμιο Νότο.

Ο διδάσκων είναι πολιτικός εθνογράφος με μακρά εθνογραφική έρευνα πεδίου στην επαρχία Τσιάπας του Μεξικού (2 χρόνια), την επαρχία Τσαπάρε της Βολιβίας (5 μήνες), την Αμαζονία του Ισημερινού (2 χρόνια) και τα ορεινά μαντεμοχώρια της Χαλκιδικής (9 μήνες), και οι διαλέξεις θα διανθιστούν τόσο με εμπειρικές όσο και με μεθοδολογικές παρατηρήσεις και παραδείγματα από την εμπειρική έρευνα του διδάσκοντος. Κατέχει επίσης Μεταπτυχιακό δίπλωμα στον τομέα των Διεθνών Αναπτυξιακών Σπουδών από το Global Development Institute (τότε IDPM -Institute for Development Policy and Management) του Πανεπιστημίου του Manchester.

Έχει επίσης διδάξει στο παρελθόν σχετικά μαθήματα (“Ανθρωπολογία, Αποικιοκρατία, Ρατσισμός,” και “Τοπικότητα, Παγκοσμιοποίηση και Κοινωνική Μεταβολή σε περιόδους Κρίσης”) ενώ έχει ασχοληθεί επιστημονικά και με τις εθνογραφικές μεθόδους στην κοινωνιολογία και την πολιτική επιστήμη οργανώνοντας σχετικά διεθνή συνέδρια και τράπεζες εργασίας, αλλά και παρουσιάζοντας σχετικές ανακοινώσεις σε αυτά (δείτε CV).

Δομή

- 1 Εισαγωγή στη δομή και τις απαιτήσεις του μαθήματος
- 2 Απο την Υπο-ανάπτυξη στον Τρίτο Κόσμο και απο ‘κει στον Παγκόσμιο Νότο
- 3 Η Θεωρία της Εξάρτησης και Ο Raul Prebisch
- 4 Ο Πολεμικός Καπιταλισμός του Beckert και η ανάλυση των κοσμοσυστημάτων του Wallerstein
- 5 Η Δύση και οι Λοιποί
- 6 Αποικιοκρατία, Ιμπεριαλισμός, Νεοιμπεριαλισμός, Μετααποικιοκρατία Α’ μέρος
- 7 Αποικιοκρατία, Ιμπεριαλισμός, Νεοιμπεριαλισμός, Μετααποικιοκρατία Β’ μέρος
- 8 Ο Aníbal Quijano, η αποικιακότητα της εξουσίας, ο ευρωκεντρισμός και η Λατινική Αμερική
- 9 Ο χάρτης ανάποδα: η Χαρτογραφία ως όργανο επιβολής
- 10 Επιστημολογίες του Νότου
- 11 Η ανθρωπόκαινος στο Νότο
- 12 Οριενταλισμός
- 13 Συνοψη

Διεργασία 4. Εσωτερική Αξιολόγηση
Αναμόρφωση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών
Υπόδειγμα Β5 ΑΔΙΠ

(4). ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Παραδόσεις	150
	Σύνολο Μαθήματος	150
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Εκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτή εξέταση με ερωτήσεις ανάπτυξης (τέλος εξαμήνου) Η μέθοδος αξιολόγησης και τα κριτήρια περιλαμβάνονται στο περίγραμμα του μαθήματος και εξηγούνται προφορικά στην πρώτη εναρκτήρια διάλεξη του μαθήματος.	

(5.) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνόγλωσση:

Boas, Franz. 2009. *Η Σκέψη Του Πρωτόγονου Ανθρώπου Και η Άνοδος Του Πολιτισμού*. Αθήνα: Printa.

Γκρέμπερ, Ντέιβιντ. “Η εποχή των μεγάλων καπιταλιστικών αυτοκρατοριών: 1490-1971 μ.Χ” στο: *Χρέος. Τα πρώτα 5000*. Αθήνα, Εκδόσεις: Στάσει Εκπίπτονες (σ.441-510)

Erickson, Paul, 2002. *Ιστορία της Ανθρωπολογικής Σκέψης*. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.

Eriksen Hylland, Thomas. 2007. “Μια σύντομη ιστορία της ανθρωπολογίας” Στο:

Μικροί Τόποι, Μεγάλα Ζητήματα. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική. (σ.32-55)

E.E. Evans-Prichard, 1987. *Το Επιτόπιο Έργο και η Εμπειρική Παράδοση*. Από το : Κοινωνική Ανθρωπολογία. (σ.89-114) Αθήνα. Εκδόσεις: Καρδαμίτσα

Fanon, Frantz. 1971. *Της Γης οι Κολασμένοι*. Αθήνα: Κάλβος.

Hendry, Joey. 2011. *Οι κόσμοι που μοιραζόμαστε*. Αθήνα: Κριτική.

Κουπερ, Άνταμ, 2001. “Ανθρωπολογία και Αποικιοκρατία”. Στο: *Ανθρωπολογία και Ανθρωπολόγοι* (σ.117-208) . Αθήνα. Εκδόσεις: Καστανιώτη

Καλλής, Γιώργος, Φενδτερίκο Ντε Μαρία, and Τζάκομο Ντ’Αλίζα, eds. 2016. *Το Λεξιλόγιο της Αποανάπτυξης*. Αθήνα: Εκδόσεις των Συναδέλφων.

Lewellen, Ted 2009. “ Η εξέλιξη της πολιτικής ανθρωπολογίας” στο *Πολιτική Ανθρωπολογία- Μια εισαγωγή*. Αθήνα: Κριτική. (σ.17-37)

Latouche, Serge. 2008. *Το Στοιχείο της Αποανάπτυξης*. Αθήνα: Βάνιας.

Marshall, T. (2019). *Αιχμάλωτοι της Γεωγραφίας*. Αθήνα. Διόπτρα.

Ντυρκάϊμ, Εμίλ, and Μαρσέλ Μως. 2001. *Μορφές Πρωτόγονης Ταξινόμησης. Συνεισφορά Στη Μελέτη Των Συλλογικών Αναπαραστάσεων*. Αθήνα: Gutenberg.

Πανταζής, Δ. (2018(1989). *Χάρτες και Ιδεολογίες: Οι προσανατολισμοί των χαρτών και οι τύχες των λαών*. Αθήνα,. Στερέωμα.

Said, Edward. 1996. *Οριενταλισμός*. Αθήνα: Νεφέλη.

Συριάτου, Αθηνά, ed. 2018. *Εξουσιάζοντας τα κύματα. Όψεις της ιστορίας και της Ιστοριογραφίας της Βρεταννικής Αυτοκρατορίας*. Αθήνα: Ασίνη.

Taussig, Michael. 2008. “Κουλτούρα του Τρόπου. Χώρος του θανάτου. Η έκθεση του Ρότζερ Κέισμεντ για το Πουτουμάγιο και η εξήγηση των βασανιστηρίων.” Στο: Μακρυγιάννη, Δ. 2008. *Περί θανάτου. Η πολιτική Διαχείριση της Θνητότητας*. Αθήνα. Νήσος. (σ.465-488)

Τοντόροφ, Τσβετάν, 2004. *Η κατάκτηση της Αμερικής: Το ζήτημα του άλλου*. Αθήνα, Εκδόσεις: Νήσος.

Young, J.C. Robert. 2007. *Μεταποικιακή Θεωρία: Μια Ιστορική Εισαγωγή*. Αθήνα: Πατάκης. Σελ. 549-562.

Φιλτούρης, Λάμπρος. 2015. *Αποικιακές Αυτοκρατορίες. Η Εξάπλωση Της Ευρώπης Στον Κόσμο, 16ος-20ος Αιώνας*. Αθήνα: Εκδόσεις Ασίνη.

Ξενόγλωσση:

- Connell, R. W. 1997. "Why Is Classical Theory Classical?" *American Journal of Sociology* 102 (6): 1511–57. <https://doi.org/10.1086/231125>.
- Connell, Raewyn. 2007. *Southern Theory: The Global Dynamics of Knowledge in Social Science*. Cambridge: Polity.
- Gough, Kathleen. 1968. "Anthropology and Imperialism." *Monthly Review*, April, 12–27
- Escobar, Arturo. 2008. *Territories of Difference: Place, Movements, Life, Redes. New Ecologies for the Twenty-First Century*. Durham: Duke University Press.
- Escobar, Arturo. 1995. *Encountering Development: The Making and Unmaking of the Third World*. Princeton Studies in Culture/power/history. Princeton, N.J: Princeton University Press.
- King, Charles. 2019. *Gods of the Upper Air: How a Circle of Renegade Anthropologists Reinvented Race, Sex, and Gender in the Twentieth Century*. 1st Edition edition. New York: Doubleday
- Mann, Charles C. 2006. *1491: New Revelations of the Americas before Columbus*. 1st Vintage Books ed. New York: Vintage.
- . 2012. *1493: Uncovering the New World Columbus Created*. 1st Vintage Books ed. New York: Vintage Books.
- Mignolo, Walter, and Catherine E. Walsh. 2018. *On Decoloniality: Concepts, Analytics, Praxis*. On Decoloniality. Durham: Duke University Press.
- Monmonier, Mark. 2018. *How to Lie with Maps, Third Edition*. 3rd edition. Chicago ; London: University of Chicago Press.
- Quijano, Anibal, and Michael Ennis. 2000. "Coloniality of Power, Eurocentrism, and Latin America." *Nepantla: Views from South* 1 (3): 533–80.
- Roy, Olivier. 2017. *In Search of the Lost Orient: An Interview*. New York: Columbia University Press.
- Sachs, Wolfgang, ed. 2005. *The Development Dictionary: A Guide to Knowledge as Power*. 11. Impression. Johannesburg: Witwatersrand Univ. Press.
- Santos, Boaventura de Sousa. 2016. *Epistemologies of the South: Justice against Epistemicide*. London New York: Routledge.
- Wallerstein, Immanuel. 2011a. *The Modern World-System II: Mercantilism and the Consolidation of the European World-Economy, 1600–1750, With a New Prologue*. University of California Press.
- . 2011b. *The Modern World-System I: Capitalist Agriculture and the Origins of the European World-Economy in the Sixteenth Century*. University of California Press.
- . 2011c. *The Modern World-System III: The Second Era of Great Expansion of the Capitalist World-Economy, 1730s–1840s*. University of California

Press.

———. 2011d. *The Modern World-System IV: Centrist Liberalism Triumphant, 1789–1914*. University of California Press.

Wallerstein, Immanuel Maurice. 2001. *Unthinking Social Science: The Limits of Nineteenth-Century Paradigms*. Philadelphia: Temple University Press.

Wright, Donald R. 2018. *The World and a Very Small Place in Africa: A History of Globalization in Niumi, The Gambia*. Fourth edition. London ; New York, NY: Routledge/Taylor & Francis Group.

Wolf, Eric R. 2010. *Europe and the People without History*. Berkeley: Univ. of California Press.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Globalizations

Antipodes

ThirdWorldQuarterly

Bulletin of Latin American Research